UREDBA KOMISIJE (EU) 2021/1176

od 16. srpnja 2021.

o izmjeni priloga III., V., VII. i IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu genotipizacije pozitivnih slučajeva TSE-a u koza, određivanja starosti ovaca i koza, mjera koje se primjenjuju na stada s atipičnim grebežom te uvjeta za uvoz proizvoda podrijetlom od goveda, ovaca i koza

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o utvrđivanju pravila za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija ([1]), a posebno njezin članak 23. prvi stavak te članak 23.a uvodnu rečenicu i točku (m),

budući da:

(1) Uredbom (EZ) br. 999/2001 utvrđena su pravila za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje transmisivnih spongiformnih encefalopatija (TSE) kod životinja. U njoj su države članice i treće zemlje ili njihove regije kategorizirane prema riziku od goveđe spongiformne encefalopatije (GSE) u tri skupine – zanemariv rizik od GSE-a, kontroliran rizik od GSE-a ili neutvrđen rizik od GSE-a.

(2) U Prilogu III. Uredbi (EZ) br. 999/2001 utvrđena su pravila o sustavu praćenja za sprečavanje TSE-a, uključujući praćenje ovaca i koza. U poglavlju A. dijelu II. točki 8. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 999/2001 predviđena je obvezna genotipizacija pozitivnih slučajeva TSE-a u ovaca te obveza da se Komisiji odmah prijave svi slučajevi TSE-a kod ovaca genotipa ARR/ARR. Ovce genotipa ARR/ARR smatraju se otpornima na klasični grebež, stoga je svaki slučaj te bolesti kod takvih ovaca neočekivan nalaz kojem treba posvetiti dodatnu pozornost. Zbog toga bi te slučajeve trebalo odmah prijaviti kako bi ih se moglo podrobnije istražiti.

(3) Uredba (EZ) br. 999/2001 izmijenjena je Uredbom Komisije (EU) 2020/772 ([2]) u skladu s preporukama iz znanstvenog mišljenja Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) od 5. srpnja 2017. pod naslovom *Genetic resistance to transmissible spongiform encephalopathies (TSE) in goats* (Genetska otpornost koza na transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE)) ([3]) kako bi se uzelo u obzir da i koze, ako imaju alele K222, D146 ili S146, mogu biti genetski otporne na sojeve klasičnoga grebeža za koje je poznato da su prirodno prisutni u populaciji koza u Uniji. Uredbom (EU) 2020/772 izmijenjen je Prilog VII. Uredbi (EZ) br. 999/2001 uvođenjem pravila kojima se usmrćivanje i uništavanje koza u stadima u kojima je potvrđen slučaj klasičnoga grebeža ograničava samo na one životinje koje su prijemljive na tu bolest. Međutim, izmjenama Priloga VII. Uredbi (EZ) br. 999/2001 koje su uvedene Uredbom (EU) 2020/772 nije obuhvaćena genotipizacija pozitivnih slučajeva TSE-a u koza. Poglavlje A dio II. točku 8. Priloga III. i poglavlje B dio I.A. točku 8. Priloga III. trebalo bi stoga izmijeniti kako bi se predvidjelo odgovarajuće praćenje i izvješćivanje o genotipu pozitivnih slučajeva TSE-a u koza.

(4) Osim toga, Uredbom (EZ) br. 999/2001 utvrđena su pravila o specificiranom rizičnom materijalu te je, među ostalim, predviđeno da se specificirani rizični materijal mora uklanjati i odlagati u skladu s Prilogom V. toj uredbi i Uredbom (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Točnije, u točki 1. podtočki (b) Priloga V. Uredbi (EZ) br. 999/2001 definiran je specificirani rizični materijal u ovaca i koza starijih od 12

([1]) SL L 147, 31.5.2001., str. 1.

([2]) Uredba Komisije (EU) 2020/772 od 11. lipnja 2020. o izmjeni priloga I., VII. i VIII. Uredbi (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu mjera iskorjenjivanja transmisivnih spongiformnih encefalopatija u koza i ugroženih pasmina (SL L 184, 12.6.2020., str. 43.).

([3]) EFSA Journal 2017.;15(8):4962.

([4]) Uredba (EZ) br. 1069/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla) (SL L 300, 14.11.2009., str. 1.).

mjeseci koji treba uklanjati i odlagati u skladu s Prilogom V. toj uredbi i Uredbom (EZ) br. 1069/2009.

(5) Zbog specifičnosti uzgoja ovaca i koza, utvrđivanje točnog datuma njihova rođenja rijetko je moguće, pa stoga ti podaci nisu uključeni u registar na gospodarstvu koji je obvezan u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 21/2004 ([5]). Stoga je prije izmjene Priloga V. Uredbi (EZ) br. 999/2001 Uredbom Komisije (EU) 2018/969 ([6]) bilo obvezno uklanjanje specificiranog rizičnog materijala u ovaca i koza starijih od 12 mjeseci ili ovaca i koza koje imaju trajne sjekutiće koji su izbili iz desni.

(6) Uredbom (EU) 2018/969 izmijenjen je Prilog V. Uredbi (EZ) br. 999/2001 dodavanjem mogućnosti primjene metode za utvrđivanje jesu li ovce i koze starije od 12 mjeseci koju je odobrilo nadležno tijelo države članice u kojoj se obavlja klanje. Ta je mogućnost dodana 2018., ali otad je ni jedna država članica nije iskoristila. Osim toga, ta je mogućnost bila predviđena za primjenu samo u državama članicama, a ne i u trećim zemljama. U skladu s tim, u interesu pravne sigurnosti i jasnoće, sad ju je primjereno izbrisati. Stoga bi iz točke 1. podtočke (b) Priloga V. Uredbi (EZ) br. 999/2001 trebalo izbrisati mogućnost primjene metode za utvrđivanje jesu li ovce i koze starije od 12 mjeseci koju je odobrilo nadležno tijelo države članice u kojoj se obavlja klanje.

(7) U Prilogu VII. Uredbi (EZ) br. 999/2001 utvrđene su mjere za kontrolu i iskorjenjivanje TSE-a, uključujući atipični grebež. Konkretno, u poglavlju B tog priloga utvrđene su mjere koje se primjenjuju nakon potvrđivanja prisutnosti TSE-a kod goveda, ovaca i koza. Uredbom Komisije (EU) br. 630/2013 ([7]) izmijenjen je Prilog VII. Uredbi (EZ) br. 999/2001 kako bi se ukinule sve mjere za ograničavanje premještanja ovaca i koza ako je potvrđen slučaj atipičnoga grebeža, ali je zadržana odredba o pojačanom nadziranju tih stada u trajanju od dvije godine kako bi se prikupilo više znanstvenih podataka o atipičnom grebežu. Od datuma donošenja Uredbe (EU) br. 630/2013 prikupljena je znatna količina podataka. Stoga bi mjeru iz poglavlja B točke 2.2.3. Priloga VII. Uredbi (EZ) br. 999/2001, koja nije povezana s pitanjima javnog zdravlja, sad trebalo izbrisati.

(8) U poglavlju C Priloga IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 utvrđeni su zahtjevi za uvoz u Uniju proizvoda od goveda, ovaca i koza. Ti se zahtjevi razlikuju ovisno o GSE statusu zemlje ili regije podrijetla tih proizvoda, kao i prema GSE statusu zemlje ili regije podrijetla životinja od kojih su ti proizvodi dobiveni. GSE status zemalja ili regija u skladu s njihovim rizikom od GSE-a utvrđen je u Odluci Komisije 2007/453/EZ ([8]), u kojoj je naveden popis zemalja ili regija sa zanemarivim rizikom od GSE-a i kontroliranim rizikom od GSE-a te je propisano da se za sve ostale zemlje ili regije smatra da imaju neutvrđen rizik od GSE-a.

(9) U poglavlju C odjeljku B točkama (g) i (h) Priloga IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 utvrđeni su posebni zahtjevi za rješavanje slučajeva uvoza iz zemlje ili regije sa zanemarivim rizikom od GSE-a proizvoda koji su dobiveni od životinja koje potječu iz zemlje ili regije s neutvrđenim rizikom od GSE-a: u točki (g) utvrđeno je da te životinje ne smiju biti hranjene mesno-koštanim brašnom ili čvarcima, a u točki (h) utvrđeno je da proizvodi moraju biti proizvedeni i da se s njima mora postupati na način kojim se osigurava da ne sadržavaju živčano i limfatičko tkivo izloženo tijekom postupka otkoštavanja i da njime nisu kontaminirani.

([5]) Uredba Vijeća (EZ) br. 21/2004 od 17. prosinca 2003. o uspostavi sustava za označivanje i registraciju ovaca i koza i izmjeni Uredbe (EZ) br. 1782/2003 i direktiva 92/102/EEZ i 64/432/EEZ (SL L 5, 9.1.2004., str. 8.).

([6]) Uredba Komisije (EU) 2018/969 od 9. srpnja 2018. o izmjeni Priloga V. Uredbi (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu zahtjevâ za odstranjivanje specificiranog rizičnog materijala u malih preživača (SL L 174, 10.7.2018., str. 12.).

([7]) Uredba Komisije (EU) br. 630/2013 od 28. lipnja 2013. o izmjeni priloga Uredbi (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju pravila za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatija (SL L 179, 29.6.2013., str. 60.).

([8]) Odluka Komisije 2007/453/EZ od 29. lipnja 2007. o utvrđivanju GSE statusa država članica ili trećih zemalja ili njihovih regija u skladu s njihovim rizikom od GSE-a (SL L 172, 30.6.2007., str. 84.).

(10) Posebni zahtjevi utvrđeni u poglavlju C odjeljku B točkama (g) i (h) Priloga IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 u skladu su sa zahtjevima utvrđenima u odjeljku D točki 1. podtočki (a) i podtočki (c) podpodtočki ii. tog poglavlja za izravni uvoz u Uniju iz zemlje ili regije s neutvrđenim rizikom od GSE-a. Međutim, ti posebni zahtjevi trenutačno nisu navedeni u poglavlju C odjeljku C Priloga IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001, u kojem su utvrđeni zahtjevi za uvoz iz zemlje ili regije s kontroliranim rizikom od GSE-a. Stoga je, zbog tog nenamjernog propusta, trenutačno dopušteno iz zemlje ili regije s kontroliranim rizikom od GSE-a u Uniju uvoziti proizvode dobivene od životinja koje potječu iz zemlje ili regije s neutvrđenim rizikom od GSE-a koji nisu u skladu s tim posebnim zahtjevima. Posebne zahtjeve utvrđene u poglavlju C odjeljku B točkama (g) i (h) Priloga IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 trebalo bi stoga umetnuti u poglavlje C odjeljak C tog priloga.

(11) Priloge III., V., VII. i IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti.

(12) Mjere predviđene u ovoj Uredbi u skladu su s mišljenjem Stalnog odbora za bilje, životinje, hranu i hranu za životinje,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Prilozi III., V. VII. i IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 mijenjaju se u skladu s Prilogom ovoj Uredbi.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 16. srpnja 2021.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Prilozi III., V., VII. i IX. Uredbi (EZ) br. 999/2001 mijenjaju se kako slijedi:

1. Prilog III. mijenja se kako slijedi:

   (a) u poglavlju A dijelu II. točka 8. zamjenjuje se sljedećim:

   „8. Genotipizacija

   8.1 Za svaki pozitivni slučaj TSE-a u ovaca određuje se genotip bjelančevine priona za kodone 136, 154 i 171. Slučajevi TSE-a otkriveni u ovaca s genotipovima koji kodiraju alanin (A) na oba alela na kodonu 136, arginin (R) na oba alela na kodonu 154 i arginin (R) na oba alela na kodonu 171 odmah se prijavljuju Komisiji. Ako se kod pozitivnog slučaja TSE-a radi o atipičnom slučaju grebeža ovaca, određuje se i genotip bjelančevine priona za kodon 141.

   8.2 Za svaki pozitivni slučaj TSE-a u koza određuje se genotip bjelančevine priona za kodone 146 i 222. Slučajevi TSE-a otkriveni u koza s genotipovima koji kodiraju serin (S) ili asparaginsku kiselinu (D) na najmanje jednom alelu na kodonu 146 i/ili lizin (K) na najmanje jednom alelu na kodonu 222 odmah se prijavljuju Komisiji.”

   (b) u poglavlju B dijelu I.A. točka 8. zamjenjuje se sljedećim:

   „8. Genotip i, ako je moguće, pasmina svake ovce i koze za koju je utvrđeno da je pozitivna na TSE i od koje je uzet uzorak u skladu s poglavljem A dijelom II. točkom 8.”

2. u Prilogu V. točka 1. podtočka (b) zamjenjuje se sljedećim:

   „(b) u ovaca i koza: lubanja, uključujući mozak i oči, i leđna moždina životinja starijih od 12 mjeseci ili koje imaju trajne sjekutiće koji su izbili iz desni.”

3. u Prilogu VII. poglavlje B mijenja se kako slijedi:

   (a) točka 2.2.3. briše se.

   (b) u točki 3.5. podtočka (d) zamjenjuje se sljedećim:

   „(d) tijekom razdoblja od dvije godine od dana završetka svih mjera iz točke 2.2.1., točke 2.2.2. podtočke (b) ili točke 2.2.2. podtočke (c), pod uvjetom da tijekom tog razdoblja od dvije godine nije otkriven ni jedan slučaj TSE-a osim atipičnoga grebeža.”

   (c) točka 4.6. zamjenjuje se sljedećim:

   „4.6 Ograničenja navedena u točkama od 4.1. do 4.5. primjenjuju se tijekom razdoblja od dvije godine nakon otkrivanja posljednjeg slučaja TSE-a, osim atipičnoga grebeža, na gospodarstvima na kojima je provedena 3. mogućnost utvrđena u točki 2.2.2. podtočki (d).”

4. u Prilogu IX. poglavlju C odjeljku C točki 1. dodaju se sljedeće podtočke:

   „(e) ako životinje od kojih su dobiveni proizvodi podrijetlom od goveda, ovaca i koza potječu iz zemlje ili regije koja je klasificirana u skladu s Odlukom 2007/453/EZ kao zemlja ili regija s neutvrđenim rizikom od GSE-a, životinje nisu bile hranjene mesno-koštanim brašnom ili čvarcima, kako je utvrđeno u Kodeksu o zdravlju kopnenih životinja OIE-a;

   (f) ako životinje od kojih su dobiveni proizvodi podrijetlom od goveda, ovaca i koza potječu iz zemlje ili regije koja je klasificirana u skladu s Odlukom 2007/453/EZ kao zemlja ili regija s neutvrđenim rizikom od GSE-a, proizvodi su proizvedeni i s njima se postupalo na način kojim se osigurava da ne sadržavaju živčano i limfatičko tkivo izloženo tijekom postupka otkoštavanja i da njime nisu kontaminirani.”